

ОСНОВНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЕКОНОМІСТІВ У БРИТАНСЬКІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ

А.В. Найдонова

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри англійської мови для технічних і агробіологічних спеціальностей,
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
e-mail: polilanguage@meta.ua

ОСНОВНЫЕ ФОРМЫ И МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ЭКОНОМИСТОВ В БРИТАНСКОЙ СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ

А.В. Найденова

кандидат педагогических наук, доцент
кафедры английского языка для технических и агrobiологических специальностей,
Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины, г. Киев

BASIC FORMS AND METHODS OF TRAINING ECONOMISTS IN THE BRITISH EDUCATION SYSTEM

A.V. Naydonova

PhD (Pedagogy), Associate Professor,
the Department of English for Technical and Agrobiological Specialities,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv

Сільськогосподарська освіта, що реалізується у навчальних програмах коледжів та університетів Великої Британії, становить важливу частину загальної освіти й економіки країни. Програми професійної підготовки економістів аграрного профілю відображають комбіноване використання в навчальному процесі вищої школи традиційних і новітніх форм та методів. Наразі спостерігається тенденція до комп'ютеризації навчання майбутніх фахівців економіко-аграрного профілю, здатних вирішувати нагальні проблеми як в економіці, так і в сільському господарстві та виробництві, менеджменті й маркетингу, агробізнесі, соціальному середовищі тощо.

Багато зарубіжних учених (Дж. Лін, Дж. Мойзер, М. Тоулер та К. Еббі (Плімутський університет) акцентують увагу на активному використанні методу комп'ютерного та традиційного імітаційного моделювання, методу ігрових ситуацій у навчальному процесі вищої школи, а також в агробізнесі й аграрній економіці Великої Британії.

Отже, розглянемо основні форми та методи навчання економістів аграрного профілю в університетах Великої Британії.

Лекція як традиційний метод навчання вимагає ґрунтовної підготовки викладача, чіткості й логічності при представленні навчального матеріалу, попереднього орієнтування студентів у лекційному матеріалі. Кількість студентів на лекціях може варіювати – від кількох сотень у групі (особливо протягом першого року навчання) до невеликих груп під час останнього року навчання.

Практичні, семінарські й лабораторні заняття є логічно-послідовною формою професійної підготовки економістів аграрного напрямку у британських коледжах та університетах. Зазначимо, що процес підготовки студентів до практичного чи семінарського заняття передбачає виконання ними значного обсягу самостійної роботи.

У навчальних програмах з економіки сільських територій, управління фермерським господарством, принципів ведення аграрного бізнесу тощо використовується широкий спектр форм і методів: лекції, практичні, лабораторні та тьюторські заняття, поїздки на місцеві поля й ферми з метою закріплення теоретичного матеріалу. З метою кращого засвоєння навчального матеріалу студентів аграрних вищих навчальних закладів Великої Британії широко залучають до реалізації тематичних проєктів як важливої складової їхньої професійної підготовки.

Електронне навчання (e-learning) набуває наразі широкого поширення в навчальному середовищі британської вищої школи. Воно може включати в себе ряд технологічних видів діяльності: прослуховування відеолекцій, які читаються для студентів кількох коледжів або університетів одночасно, відеосемінари, виконання практичних вправ і завдань, використання бібліотечних електронних ресурсів.

Такі форми професійної підготовки фахівців аграрно-економічного профілю, як виїзні заняття на поля, відвідування студентами ферм, місцевих аграрних господарств, бізнесових підприємств широко використовуються майже в усіх аграрних коледжах та університетах Великої Британії, що забезпечує ефективне поглиблення та закріплення набутих теоретичних знань студентів у практичному середовищі. Проводиться також так званий “мозковий штурм” – студентів націлюють на те, що вони повинні побачити, яку отримати інформацію під час візиту.

Однак поряд із традиційні форми та методи навчання використовуються також інтерактивні (комп’ютерне тестування, комп’ютерне ігрове та імітаційне моделювання, пілотні навчальні та дослідницькі проєкти, інтерв’ю, письмові дискусії, перегляд навчальних відеоматеріалів, робота з графічними зображеннями), спрямовані загалом на вдосконалення професійної підготовки економістів аграрного профілю Великої Британії в середовищі вищої школи.

Зокрема, інтернет-лекція, яка може читатися на кількох факультетах одночасно, є новою формою традиційної лекції та передбачає використання викладачами сучасних інформаційних технологій (супутникового телебачення, телефаксу) й інтернет-мережі (електронна пошта, он-лайн навчання, дистанційне навчання тощо).

Моделювання конкретних життєвих ситуацій і прикладів із підприємницької, фермерської, бізнесової діяльності, використання рольових ігор, кейсове навчання (case study), спільне вирішення проблем тощо мають місце у процесі організації тематичних занять, читанні лекцій, у роботі над навчальним проєктом, під час навчальних групових дискусій, тренінгів тощо. Варто також додати, що використання в навчальному процесі методу презентацій сприяє кращому засвоєнню теоретичного матеріалу курсу.

Важливим методичним аспектом професійної підготовки економістів аграрного профілю у

вищих навчальних закладах Великої Британії є поєднання в навчальному процесі традиційних і водночас упровадження новітніх форм та методів (традиційні лекції і лекції в режимі он-лайн, семінари, практичні заняття, лабораторні заняття, метод проектів, комп'ютерне навчання, відвідування фермерських господарств, тьюторіали, рольові та ділові ігри, імітаційне моделювання, кейсове навчання, презентації, дискусії, робота в малих групах, самостійна робота тощо), що має місце практично в усіх британських аграрних навчальних закладах вищої ланки.

Таким чином, поєднання традиційних та інноваційних форм і методів з прогресивними інформаційними технологіями є необхідним для професійної підготовки економістів аграрного профілю у вищих навчальних закладах Великої Британії, оскільки сприяє як загальному розвитку студентського потенціалу, так і ґрунтовній теоретичній і практичній підготовці студентів; формує в них базис для реалізації поставлених навчальних завдань; формує та поглиблює навички критичного аналізу й об'єктивного оцінювання реальних і змодельованих навчальних ситуацій; розвиває відповідальність у прийнятті своєчасних та адекватних рішень, навички дисциплінованості, самоорганізації, відповідальності.